

hey.

Pozdravljena učenec in učenka 7. razreda!

Sedaj si dobro spoznal-a grško in rimsko državo. V tednu, ki je pred tabo boš svoje znanje nadgradil-a in spoznal-a boš antično kulturo.

Še pred raziskovanjem gradbenih dosežkov preveri svoje znanje o Rimski državi. Na povezavi [tukaj](#) reši kviz.

The screenshot shows the Quizizz website interface. At the top, there's a navigation bar with 'Quizizz', search, and account options. The main content area displays a quiz titled 'RIMSKA DRŽAVA' for 7th grade, with 352 attempts and a 71% average accuracy. Below the quiz title are buttons for 'Play Live', 'Assign HW', and 'Practice'. A question card is visible at the bottom, asking 'Katero ljudstvo na Apeninskem polotoku je zaznamovalo čas nastanka mesta Rim?'. A large purple arrow points from the 'Practice' button towards the right. A cartoon character is pointing at the 'Practice' button.

Tukaj začni kviz.

V zvezek zapiši naslov: **ANTIČNO GRADBENIŠTVO**

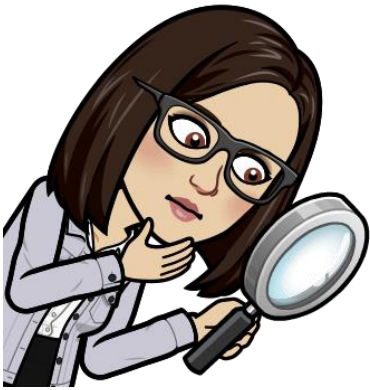
SDZ/str. 124,125, 126 in 127

Nameni učenja:

- Prepoznati posamezne gradbene dosežke Rimljanov in Grkov ter pojasniti čemu so bile namenjene
- Navesti gradbene materiale, ki so jih uporabljali Grki in Rimljani
- Pridobivati informacije iz različnih virov
- Delo z zgodovinskimi viri.

Sledi navodilom.

Uspešno opravi izzive. Dokaze o opravljenih izzivih mi pošlji na moj e-naslov **do srede, 15.4.2020.**

1. Izziv:

Preberi besedilo v SDZ/str. 124 - 127.

Podčrtaj ključne besede.

Dobro si oglej tudi slike. Zagotovo ti je katera zgradba že poznana.

Izziv 2:

- V nadaljevanju so predstavljeni posamezni gradbeni dosežki Grkov in Rimljanov.
- Preberi besedila.
- Izberi si en grški in en rimski gradbeni dosežek.
- Natančno preberi kriterije uspešnosti za tabelni zapis.
- Naredi miselni vzorec za izbrana gradbena dosežka.
- Ne pozabi pobrskati po spletu o kakšnih zanimivostih.
- Skiciraj gradbeni dosežek in na njem označi zahtevane dele. Potrudi se pri skiciranju.

(Ko se vrnemo v šolske klopi, boste vaša spoznanja in miselne vzorce predstavili sošolcem).

Sedaj pa na pot k novim spoznanjem. Saj zmoreš!

KRITERIJI USPEŠNOSTI – MISELNI VZOREC

	odlično	dobro	zadostno
Miselni vzorec vsebuje naslov, ilustracijo, poimenovanje objekta, glavne podatke (ime, material, namen uporabe, čas nastanka, deli in uporaba delov vsaj 5 zanimivosti iz drugih virov,...)	Vsebuje vse zahtevane elemente in druge zanimivosti, posebnosti	Manjka en bistven element in je brez pomembnih podrobnosti, zanimivosti	Manjkata 2 bistvena elementa in je brez zanimivosti in podrobnosti
Gradbeni objekt so predstavljeni z ustreznimi zgodovinskimi dejstvi in informacijami	Vključuje vse temeljne informacije ter druge pomembne informacije	Manjkajo nekateri ključni podatki	Manjkajo nekateri ključni podatki, so napačni
Uporabljena je ustrezna terminologija (besede)	Vedno ustrezno uporabljena	Deloma napačna	Pomanjkljiva, napačna

RIMSKE CESTE

Oglej si sliko ter preberi besedilo. Preglej besedilo v SDZ.

V obliki miselnega vzorca zapiši ključna spoznanja. Skiciraj rimsko cesto ter ob njej označi posamezne dele: miljnik, robnik, kremenove plošče, stratum.

Rimska poštna kočija.

(Vir: https://sl.wikipedia.org/wiki/Wikipedija:Izbrane_slike/Arhiv/2014, (dostop: 6. 4. 2016).)

Rimske ceste so bile nadvse trdno zgrajene. Najprej so odmerili traso ceste. Nato so vojaki in sužnji na obeh straneh izkopali jarek ter vanj postavili cestne robnike. Potem so vmes odkopavali prst, dokler niso prišli do kamna. Na to podlago so nasuli tri do štiri plasti raznovrstnega kamenega drobirja in apnene malte, tako da je globina temeljnega sloja dosegla 1,50 metra. Na takšno cestno podlago, stratum, so na koncu položili velike kremenove plošče. Cestišče je bilo nekoliko usločeno.

(Miquel, Pierre (1989). Kako so živeli v rimskih časih. Ljubljana: Mladinska knjiga, str. 48.

Kocuvan, Eva (1994). Rimljan sem – Romanus sum. Ljubljana: DZS, str. 28.)

Razdalje med mesti so označevali obcestni kamni – miljniki. Miljniki so bili okrogli kamniti stebri, visoki od 1,50 do 2,50 metra. Izhodiščna točka, od katere so merili razdalje vzdolž vseh cest v državi, je bil zlati miljnik, ki je stal na forumu v Rimu. Milja je merila približno kilometer in pol.

(Miquel, Pierre (1989). Kako so živeli v rimskih časih. Ljubljana: Mladinska knjiga, str. 48.

Kocuvan, Eva (1994). Rimljan sem – Romanus sum. Ljubljana: DZS, str. 30.)

RIMSKI CIRKUS

Dirka z vozovi v cirkusu.

(Vir: https://en.wikipedia.org/wiki/Chariot_racing#/media/File:Puy-du-Fou-4.JPG, (dostop: 6. 4. 2016).)

Circus Maximus v Rimu je sprejel 250.000 gledalcev. V dolžino je meril 621, v širino pa 118 m.
(Vir: https://en.wikipedia.org/wiki/Circus_Maximus#/media/File:Circus_max_1978.jpg, (dostop: 6. 4. 2016).)

Vrhunec zabave je Rimljanom predstavljal cirkus. Na tribune se je zgrinjalo na tisoče gledalcev, da bi gledali dirke z vozovi. Konjske vprege so tekmoval na 1200 metrov dolgi krožni progi, ki so jo prevozile sedemkrat. Včasih se je v enem dnevu zvrstilo tudi po sto takih tekmovanj. Konji so se, potem ko je dal uradnik znak, zapodili v dir, tako da so se izpod koles dvigovali oblaki prahu. Vozovi so morali na vsakem koncu dirkališča zaviti okrog robnih kamnov, ne da bi se kam zadeli. Nesreče so bile pogoste, velikokrat so se končale s smrtjo. Rimljani so na tekmovalce stavili veliko denarja. Ti so bili zelo cenjeni in slavni.

(Miquel, Pierre (1989). Kako so živeli v rimskih časih. Ljubljana: ...)

Oglej si slike ter preberi besedilo.
Preglej besedilo v SDZ.

V obliki miselnega vzorca zapiši ključna spoznanja. Skiciraj rimski cirkus in ob skice zapiši posamezne dele: arena, tribuna, cesarska loža, kamniti stebri.

RIMSKI KOLOSEJ

Oglej si sliko ter preberi besedilo. Preglej besedilo v SDZ.

V obliki miselnega vzorca zapiši ključna spoznanja. Skiciraj rimski Kolosej ter na skici označi: ovalno areno, sedeže za obiskovalce, hodnike in kletke.

Kolosej v Rimu. Kako reči
(Foto: Jerzy Strzelecki. Vir: [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Roma06\(js\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Roma06(js).jpg), (dostop: 6. 4. 2016).)

Rimski kolosej je največji amfiteater vseh časov. Njegova gradnja se je začela okoli leta 70, uporabljali so ga še v 6. stoletju. Sprejel je lahko 50.000 gledalcev. Cesarska loža je bila le dobre tri metre nad ovalno areno. V prvem nadstropju so bili sedeži dvora, v drugem sedeži najpomembnejših družin, tretje in četrto nadstropje pa je bilo namenjeno ljudstvu. Spodnji del Koloseja so lahko zapolnili z vodo in uprizarjali pomorske bitke. V zabavo množic so se v njem spopadale divje živali ali pa so mednje spustili še nemočne sužnje, verske mučence in zapornike, ki so se za življenje borili z njimi ali med seboj. Posebej za boj so bili izurjeni gladiatorji, zločinci ali sužnji, ki so se z zvermi ali drugimi gladiatorji borili do nasprotnikove smrti.

(Krumpak, Andrej (2015). Stari in srednji vek. Ljubljana: Modrijan, str. 102.)

ATENSKA AKROPOLA

Oglej si sliko ter preberi besedilo. Preglej besedilo v SDZ.

Atenska akropola.
(Vir: [https://crh.wikipedia.org/wiki/Fayl:View_of_the_Acropolis_Athens_2_\(pixinn.net\).jpg](https://crh.wikipedia.org/wiki/Fayl:View_of_the_Acropolis_Athens_2_(pixinn.net).jpg), (dostop: 8. 4. 2016).)

Grški tempelj je pravokotna stavba brez oken, od vseh strani obdana s stebri, ki nosijo ostrešje. Streha sestavlja na pročelju trikotnik, ki je okrašen z reliefi. Svetloba je prihajala v svetišče od zgoraj ali skozi vrata. Prevladovali so templji pravokotne oblike. Stebri se razlikujejo po višini, debelini in obliki glave.

(Karba, Pavla idr. (1999). Raziskujmo skupaj, 4. zvezek. Ljubomir raziskuje s Kronosom v antični Grčiji. Ljubljana: DZS, str. 15.)

V obliki miselnega vzorca zapiši ključna spoznanja. Skiciraj pročelje (sprednji del) Partenona ter označite stebre, trikotni del pročelja, stopnice, ki so vodile na ploščat, ter ob skico zapišite čemu je bila zgradba namenjena in iz katerega materiala je bila narejena.

GRŠKO GLEDALIŠČE

Oglej si sliko ter preberi besedilo. Preglej besedilo v SDZ.

V obliki miselnega vzorca zapiši ključna spoznanja. Skiciraj grško gledališče ter označi orkestro, skeno, avditorij. Ob skico zapiši čemu so služili posamezni deli.

Gledališče v Epidavru.

(Vir: https://en.wikipedia.org/wiki/Epidauros#/media/File:07Epidauros_Theater05.jpg, (dostop: 8. 4. 2016).)

Večina grških mest je imela gledališče. Bila so na prostem, naslanjala so se na pobočje hriba, zgrajena pa so bila tako, da so bila izjemno akustična. Akustiko so povečali tako, da so v stene zgradbe vgradili keramične lonce.

Največja gledališča so sprejela 15.000 gledalcev. V gledališču so nastopali samo moški ali fantje, ki so igrali tudi ženske vloge. Nosili so maske, ki so izražale čustvo igralcev: jezo, bes, strah, žalost, veselje.

Grško gledališče je bilo razdeljeno na tri dele: orkestra, skena in avditorij. V orkestri (okroglo središče) je stal Dionizov oltar. Za orkestro je bil šotor (skena), ki je posnemal pročelje templja, a je imel tudi praktično vrednost, saj je deloval kot pripomoček za odbijanje zvoka, namenjen je bil preoblačenju igralcev in hrambi gledaliških pripomočkov. Igralci so nastopali na privzdignjenem podiju pred skeno. V avditoriju so sedeli gledalci.

Grška gledališča so uprizarjala tragedijo, komedijo in satiro. Tragedija prikazuje nesoglasja med bogovi in ljudmi, komedija na šaljiv način obravnava človeške napake, satira pa s posmehom kritizira družbene in politične razmere.

Grška tragedija je izšla iz verskih čustev in obredov. Gledališke igre so uprizarjali ob praznikih na čast boga veselja, vina in zabave Dioniza. Snov so dramatikci zajemali iz neizčrpane zakladnice grške mitologije. Vse, kar danes vemo o mitih, so v svojih tragedijah zapisali grški pisci Ajshil, Sofokles in Evripid.

(Novak, Boris A. (1997). Zarja časa. Miti v sliki in besedi. Ljubljana: Narodna galerija, str. 52.

Verdev, Helena (2009). Raziskujem preteklost 6. Ljubljana: Rokus Klett, str. 24.

Revija Pil Plus: <http://knjiznica.weebly.com/uploads/6/4/3/8/6438781/gledalisce.pdf>, dostop 20. 3. 2017.)

Želim ti, da odkriješ veliko zanimivih dejstev in se že veselim zgodovinskih ur, ko jih boš predstavil-a.

Lep pozdrav, učiteljica Urška Marčič